

STRĖVININKŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA 2023-2025

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Strėvininkų socialinės globos namų (toliau –Globos namai) korupcijos prevencijos programa (toliau - Programa) siekiama užtikrinti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir jos kontrolės sistemos Globos namuose funkcionavimą, tobulinant esamas ir diegiant naujas korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones ir taip didinant Globos namų veiklos viešumą ir atvirumą, vykdomų procedūrų skaidrumą bei dirbančių darbuotojų atsparumą korupcijai.

1.2. Korupcijos prevencija Globos namuose įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

- *teisėtumo* – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų ir užtikrinant asmens teisių ir laisvių apsaugą;
- *nuolatinumo* – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo;
- *skaidrumo ir aiškumo procedūrose* – procedūros turi būti vykdomos skaidriai, griežtai laikantis visų taikytinų teisės aktų;
- *darbuotojų įtraukimo* – į korupcijos prevenciją įtraukiami visi Globos namų darbuotojai;
- *viešumo ir atvirumo* – Globos namai užtikrina, kad veikla ir tikslai būtų skaidrūs ir aiškiai deklaruojami, o pagrindiniai dokumentai viešai prieinami, užtikrinant visapusiškos informacijos atskleidimą ir visų suinteresuotų pusių interesų apsaugą;
- *kontrolės arba priežiūros* – keturių akių principo;
- *interesų konflikto vengimo* – Globos namų darbuotojai privalo vengti bet kokio interesų konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos nešališkam ir objektyviam jų pareigų ir funkcijų vykdymui.

1.3. Programa parengta 3 metų laikotarpiui.

II. GALIMOS KORUPCIJOS GLOBOS NAMUOSE PASEKMĖS

2.1. Korupcija yra vienas iš pavojingiausių socialinių reiškinių, keliantis grėsmę žmogaus teisėms, demokratijai ir teisinei valstybei, iškreipiantis socialinį teisingumą, konkurenciją, keliantis pavojų Globos namų stabilumui ir visuomenės moralei.

2.2. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius, dėl ko gali:

- pablogėti teikiamų paslaugų kokybė;
- atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pasitikėjimą teikiama socialinės globos paslauga.

II. KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO GLOBOS NAMUOSE PRIELAIDOS

3.1. Globos namai naudojami Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (vykdančios Globos namų savininko teises ir pareigas įgyvendinančio institucijos funkcijas) įdiegtu vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu.

3.2. Pranešėjų apsaugos teisinis mechanizmas yra veiksmingas kovoti su Globos namuose galimai daromais pažeidimais, todėl darbuotojai informuojami apie galimybę saugiai ir patogiai pranešti apie pažeidimus, skatinti juos nebūti abejingais.

3.3. Siekiant korupcijos prevencijos tikslo, išskiriamos korupcijai jautriausios veiklos sritys bei procedūros ir imamasi prevencinių veiksmų galimoms neteisėto veikimo apraiškoms panaikinti ar sumažinti. Galimos korupcijos pasireiškimo prielaidos Globos namuose:

3.3.1. darbuotojų, įgaliotų priimti sprendimus, nepagrįsti vilkinimai bei kiti ydingi veiksmai;

3.3.2. galimas darbuotojų nesąžiningumas arba nekompetencija;

3.3.3. Globos namų turto naudojimo, valdymo ar disponavimo tokiu turtu, sritis;

3.3.4. organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus;

3.3.5. vykdant statybų ir remonto darbus;

3.3.6. asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas;

3.3.7. socialinės globos paslaugų teikimas.

IV. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4.1. Programos tikslas – didinti Globos namų veiklos viešumą ir atvirumą, vykdomų procedūrų skaidrumą bei dirbančių darbuotojų atsparumą korupcijai.

4.2. Programos uždaviniai:

4.2.1. teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis sukurti tinkamą ir efektyvą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, priežiūros ir kontrolės mechanizmą;

4.2.2. užtikrinti Globos namų vykdomos antikorupcinės veiklos viešumą;

4.2.3. didinti Globos namų darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą;

4.2.4. rinkti informaciją apie Globos namuose teikiamų paslaugų kokybę, prieinamumą.

4.3. Korupcijos prevencijos tikslui pasiekti numatoma:

4.3.1. užtikrinti, kad Globos namuose būtų paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevencijos ir kontrolės vykdymą;

4.3.2. šviesti Globos namų darbuotojus, visuomenę (įskaitant paslaugų gavėjus ir jų artimuosius) su korupcijos keliamu pavojumi, skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms;

4.3.3. ugdyti antikorupcinę kultūrą Globos namuose;

4.3.4. nustatyti veiklos sritis Globos namuose, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygos jai atsirasti ir plisti;

4.3.5. užtikrinti veiksmingą, kryptingą ir ilgalaikį korupcijos priemonių įgyvendinimą bei kontrolę Globos namuose;

4.3.6. gerinti administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo, administravimo kokybę, viešumą, atskaitingumą visuomenei;

4.3.7. užtikrinti, kad Globos namuose būtų vykdoma privačių interesų deklaracijų pateikimo ir atnaujinimo kontrolė;

4.3.8. įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą bei informuoti visuomenę apie korupcinio pobūdžio pažeidimus Globos namuose;

4.3.9. programoje numatytas priemonės sieti su socialinių problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos prielaidų Globos namuose;

4.3.10. užtikrinti informacijos apie asmenis, siekiančius eiti arba einančius pareigas Globos namuose, pateikimą teisės aktų nustatyta tvarka;

4.3.11. teikti informaciją valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais pagrindais;

V. INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKLĄ, KORUPCINIŲ

TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

5.1. Svarbiausi teisiniai organizaciniai galimų korupcijos apraiškų Globos namuose šalinimo būdai:

- 5.1.1. tiksliai apibrėžti, koks Įstaigos darbuotojų elgesys prieštarauja teisės aktams ir laikomas korupcija (turi korupcijos požymių);
- 5.1.2. sukurti efektyvų kontrolės ir reagavimo į korupcijos apraiškas mechanizmą;
- 5.1.3. atsižvelgiant į praktiką nuolat tobulinti teisės aktus (šalinti spragas, kolizijas ir pan.), jų įgyvendinimo procedūras ir priemones.
- 5.2. Siekiant veiksmingai ištirti galimus korupcinius atvejus, Globos namuose sudarytos sąlygos:
 - 5.2.1. darbuotojams, kitiems asmenims anonimiškai pranešti globos namų direktoriui savo įtarimus dėl galimos darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;
 - 5.2.2. tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos, išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti tyrimus pagal kompetenciją;
 - 5.2.3. gavus informacijos dėl galimų korupcinių veikų nedelsiant informuoti globos namų direktorių ir esant būtinybei kreiptis į atitinkamas teisėsaugos institucijas.

VI.SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

- 6.1. Programa siekiama tokių rezultatų:
 - 6.1.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę Globos namuose;
 - 6.1.2. padidinti nepakantumą korupcijai;
 - 6.1.3. pagerinti korupcijos prevencijos Globos namuose organizavimą;
 - 6.1.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą Įstaiga;
- 6.2. Korupcijos prevencijos Globos namuose programa turi būti vertinama pagal šiuos rodiklius:
 - 6.2.1. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičiaus pokytį;
 - 6.2.2. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičių;
 - 6.2.3. oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus ir ištirtų pažeidimų santykį;
 - 6.2.4. anoniminių ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus santykį;
 - 6.2.5. pranešimų spaudai, viešų pranešimų atlikus analizę, nustatius korupcijos atvejus, skaičių;
 - 6.2.6. įvykdytų ir neįvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių skaičių.

VII. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

- 7.1. Programai įgyvendinti sudaromas jos įgyvendinimo priemonių planas (priedas) (toliau – Planas), kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.
- 7.2. Plano priemonių įvykdymo laikotarpis sutampa su Programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga.
- 7.3. Korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo planas yra neatskiriama šios Programos dalis.
- 7.4. Už konkrečių priemonių įgyvendinimą atsako korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo plane nurodyti vykdytojai.
- 7.5. Korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo plane numatytų priemonių įgyvendinimo koordinavimą, korupcijos prevencijos proceso organizavimą vykdo globos namuose už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo.
- 7.6. Kartą per metus už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo, pateikia globos namų direktoriui ataskaitą apie korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo plane vykdymą. Plano vykdymo ataskaitą už praėjusius metus turi būti pateikiama Globos namų direktoriui iki vasario 15 d.
- 7.7. Pakeitimai plane galimi tik Įstaigos direktoriaus įsakymu, nurodant objektyvias priežastis.
- 7.8. Programa ir visa informacija, susijusi su jos įgyvendinimu, skelbiama Įstaigos interneto svetainėje.

7.9. Laukiamas Programos įgyvendinimo rezultatas – galimybei atsirasti korupcijai palankioms sąlygoms Globos namuose užkirtimas, skaidrumo ir atvirumo užtikrinimas, administruojant ir teikiant paslaugas.

7.10. Programa finansuojama iš Įstaigos biudžeto lėšų.

7.11. Už Programos įgyvendinimą paskirti asmenys, nesilaikantys šioje Programoje nustatytų reikalavimų, atsako pagal galiojančius Lietuvos respublikos teisės aktus.